

De Grote Synagoge in Brussel, met links de Belgische imam Abdelssem Olivier.

‘Eenmaal in dezelfde grond’

Sami Kaspi (links) en opperrabbin Albert Guigui.

Oosten een voorbeeld zou nemen aan de samenwerking tussen Europese landen na de Tweede Wereldoorlog kan het daar ook floreren.”

De Belgische imam Abdelssem Olivier krijgt tijdens het bezoek aan de moskee in het Islamitisch Centrum van Brussel vooral vragen over wat nu wel en niet mag in de islam: “Heel veel mensen denken dat in de islam mannen hoger staan dan vrouwen, maar dat is niet zo. Mannen en vrouwen hebben gelijke rechten, maar andere plichten en verantwoordelijkheden, en vullen elkaar aan.” Dit antwoord kan op goedkeuring rekenen bij de jongeren.

De enige christen in het gezelschap (“Een beetje maar, want ik ga eigenlijk nooit naar de kerk.”) is de zestienjarige Orefo Huncks. De Surinaamse Amsterdammer is de hele dag al een beetje stil: “Ik was nog nooit in een moskee of synagoge geweest. Van binnen zien die er een beetje hetzelfde uit als een kerk.”

Bij het verlaten van de moskee ontstaat een verhitte discussie tussen een groepje meiden en de zeventienjarige Marokkaan Nabil Bouabbouz, een jongen die is meegekomen met één van de filmploegen, een onbekende voor de meesten. Hij houdt een aantal Marokkaanse meiden al een tijdje voor de gek en doet alsof hij Turk is.

Zijn zoveelste grap over Marokkanen (“Marokkanen zijn gewoon stommer dan Turken.”) schiet bij een aantal van hen in het verkeerde keelgat: “Hoe kun je nou zeggen dat jullie beter zijn? Dat zijn gewoon vooroordelen!” roept Hajar.

Marokkaanse Joden, Turkse moslims, Amsterdamse Marokkanen of Vlaamse imams. Het is allemaal één pot nat. Die van vandaag hebben in elk geval geleerd wat beter naar elkaar te luisteren.

De hele reis werd gefilmd. Die film wordt 12 april tijdens de Mimoena-viering in het Joods Historisch Museum vertoond.

‘Geen fanatisme’

DE VRAAG die Houda de rabbijn stelde, was even schrikken, maar geeft wel aan hoezeer zo’n dag als vandaag nodig is, vertelt initiatiefnemer Sami Kaspi: “Als Joodse Marokkaan groeide ik op in Rabat, Marokko. Joden en moslims leefden daar als broeders naast elkaar. Ik geloof dat dat in Amsterdam ook mogelijk is.”

Ondanks het Palestijns-Israëliëse conflict en de spanningen die dit veroorzaakt tussen islamitische en Joodse jongeren in Amsterdam, hoopt Kaspi de jongeren te leren dat zij meer respect opbrengen voor elkaars religie en cultuur: “Met deze reis hoop ik meer broederschap, solidariteit en respect te creëren tussen jongeren uit verschillende culturen.” Kaspi zegt fanatisme in religie te verafschuwen: “Fanatisme, daar word je alleen maar agressief van, dan kun je je buurman niet eens meer groeten.” Als voorzitter van stichting Maimoen

voor de Marokkaans-Joodse Cultuur in Nederland raakte Kaspi in gesprek met Mostafa El Filali van stichting Kantara. Samen wilden de twee organisaties dit jaar de Mimoena-viering, het jaarlijkse Marokkaans-Joodse lentefeest organiseren. Uit deze samenkomst ontstond het idee voor de busreis naar Brussel.

Majid Nadir, ook een Joodse Marokkaan en actief bij Stichting Maimoen, is al enkele jaren bezig met een onderzoek naar de Joods-Marokkaanse gemeenschap in Marokko. Het verbaast hem hoe weinig mensen weten dat er ook Joden in Marokko wonen: “Voordat de staat Israël werd gesticht, waren dat er een half miljoen, op een totaal aantal inwoners van zes miljoen. Het Jodendom en de islam zijn door de eeuwen heen altijd al met elkaar verbonden geweest. We vertonen niet voor niets zo veel overeenkomsten.”

‘Een open houding’

MOSTAFA EL Filali, voorzitter van Kantara, een organisatie die bruggen probeert te slaan tussen islamitische Marokkanen en overige Amsterdamers, zegt blij te zijn met de vraag van Houda: “Het is heel goed dat zij die vraag stelde. Hierdoor kon de rabbijn haar uitlegen dat dit een vooroordeel was en kon hij haar laten inzien dat niet alleen de islamitische Marokkaanse gemeenschap wordt geplaagd door vooroordelen. De jongeren hebben vandaag geleerd wat vooroordelen nu zijn. Juist door dit soort vragen open en bloot te stellen zorg je voor meer respect en begrip voor de ander.”

Karim Munir – net als El Filali moslim, maar niet praktiserend – noemt het initia-

tief van Kaspi en El Filali geweldig en is blij dat hij vandaag mee kan naar Brussel. Naast zijn voorzitterschap van de Marokkaanse werkgroep culturele activiteiten Nieuw-Sloten probeert hij als toneelschrijver en acteur de kost te verdienen: “Ook als artiest ben ik verslaafd aan het multiculturaliseren en diversificeren van de Nederlandse samenleving. Ik geloof dat je met een open houding een stuk verder komt dan met het streng geloven in een god.”

Het fanatiek geloven in een bepaalde god kan volgens Munir alleen maar tot dood en verderf leiden. Religie hoeft voor hem dan ook niet zo nodig: “Als mensen dan toch willen geloven, doe het dan met respect voor elkaar.”